

Besluit **Besluit strekkende tot het verlenen van accreditatie aan de opleiding wo-bachelor Algemene Cultuurwetenschappen van de Tilburg University**

Gegevens

datum	Naam instelling	:	Tilburg University
30 juni 2014	Naam opleiding	:	wo-bachelor
onderwerp	Algemene Cultuurwetenschappen (180 ECTS)		
Besluit	Datum aanvraag	:	30 oktober 2013
accreditatie wo-bachelor	Varianten opleiding	:	voltijd, deeltijd
Algemene	Locatie opleiding	:	Tilburg
Cultuurwetenschappen van de	Datum goedkeuren	:	
Tilburg University	panel	:	19 september 2012
(002127)	Datum locatiebezoeken	:	29 en 30 mei 2013
ons kenmerk	Datum visitatierapport	:	15 oktober 2013
NVAO/20142302/LL	Instellingstoets kwaliteitszorg	:	ja, positief besluit van 11 maart 2013

bijlagen

3

Aanvullende informatie

De NVAO heeft bij e-mail van 17 december 2013 en tijdens een bestuurlijk overleg op 27 februari 2014 de instelling aanvullende informatie gevraagd over de deeltijdse variant van de opleiding en over de samenvoeging van de stafgroepen van de bacheloropleidingen Algemene Cultuurwetenschappen en Religie in Samenleving en Cultuur. Bij e-mail van 20 december 2013 en bij brief van 28 februari 2014 (binnengekomen op 3 maart 2014) heeft de NVAO de aanvullende informatie ontvangen. Zij heeft deze in haar oordeelsvorming betrokken.

Beoordelingskader

Beoordelingskader voor de beperkte opleidingsbeoordeling van de NVAO (Stcr. 2010, nr 21523).

Bevindingen

De NVAO stelt vast dat in het visitatierapport en de aanvullende informatie deugdelijk en kenbaar is gemotiveerd op welke gronden het panel de kwaliteit van de opleiding voldoende heeft bevonden. Het visitatierapport geeft de bevindingen en overwegingen weer van het panel Kunst en Cultuur 2012-2013 over de bacheloropleiding Algemene Cultuurwetenschappen en masteropleiding Kunst- en Cultuurwetenschappen van de Tilburg University. Het panel heeft beide opleidingen gezamenlijk beoordeeld.

Samenvatting bevindingen en overwegingen van het panel (hierna ook: de commissie).

Standaard 1: Beoogde eindkwalificaties

De commissie beoordeelt standaard 1 voor de bacheloropleiding als voldoende.

De bacheloropleiding Algemene Cultuurwetenschappen van Tilburg University is een brede, interdisciplinaire opleiding die wortelt in drie geesteswetenschappelijke disciplines: cultuurwetenschappen, religiewetenschappen en filosofie. De opleiding beoogt cultuurwetenschappelijk geschoolde, maatschappijkritisch en esthetisch onderlegde studenten op te leiden die cultuur vanuit maatschappijkritisch, ethisch en esthetisch perspectief kunnen analyseren en interpreteren. De nadruk in de opleiding ligt op de bestudering van verschillende culturele verschijningsvormen in de context van (hedendaagse dan wel historische) maatschappelijke, politieke, religieuze, economische en technologische ontwikkelingen. In de opleiding stonden tot voor kort twee pijlers centraal: een historisch en contemporair perspectief op de analyse van cultuuruitingen; en een perspectief dat zich richt op cultuurparticipatie, cultuurbeleid en -marketing. Recent is de opleiding verbreed met een theoretisch perspectief dat cultuur ook opvat als levensstijl of identiteit.

De staf van de bacheloropleiding is in 2012-2013 samengevoegd met de staf van de bacheloropleiding Religie in Samenleving en Cultuur. De opleiding omvat sinds 2009-2010 drie uitstroomprofielen: onderzoek, ondernemen en onderwijs. Studenten van dit laatste profiel kunnen na het behalen van een masteropleiding (Kunst- en Cultuurwetenschappen) en een (verkorte) post- initiële masteropleiding Universitaire Lerarenopleiding Tilburg als eerstegraadsdocent Nederlands of Levensbeschouwing gaan werken. De commissie heeft waardering voor de uitstroomprofielen die studenten meer keuzemogelijkheden bieden. De commissie is met name positief over het uitstroomprofiel onderwijs dat in haar optiek helder en evenwichtig is. De algemene uitstroomprofielen onderzoek en ondernemen kunnen volgens de commissie scherper worden neergezet.

De commissie stelt vast dat de opleiding beoogt de studie van de cultuur te verbreden, zowel wat betreft de objecten als wat betreft de wetenschappelijke benaderingen. Gezien de beschikbare opleidingstijd en stafexpertise adviseert de commissie echter om te bezien hoe deze verbreding van de opleiding meer specifiek gericht kan worden. De commissie ziet daarbij een duidelijke kans om, aan de hand van de sterkten van de opleiding op de terreinen beeldende kunsten en literatuur, en met gebruikmaking van de bijkomende expertises op de terreinen van ritueel en religie, te komen tot een sterk en onderscheidend opleidingsprofiel.

De bacheloropleiding Algemene Cultuurwetenschappen heeft de commissie overtuigend aangetoond dat zij de eindkwalificaties op zorgvuldige wijze heeft geformuleerd. De eindkwalificaties volgen de indeling van de Dublin-descriptoren en sluiten wat niveau en oriëntatie betreft aan bij het academische bachelorniveau. Wel constateert de commissie dat de reikwijdte van de eindkwalificaties dermate groot is, dat zij de eindkwalificaties ambitieus acht voor een driejarig bachelorprogramma. De commissie adviseert de opleiding daarom om de eindkwalificaties te heroverwegen.

De commissie beoordeelt Standaard 2 voor de bacheloropleiding als voldoende.

De bacheloropleiding Algemene Cultuurwetenschappen omvat 180 ECTS en heeft een semestersysteem waarbij in elk semester 30 ECTS te behalen zijn. Het eerste jaar van de opleiding Algemene Cultuurwetenschappen bestaat uit elf verplichte vakken. Het tweede jaar bestaat uit vijf verplichte vakken en een keuzeruimte van 30 ECTS. In het eerste semester van het derde jaar volgen studenten drie verplichte vakken en twee keuzevakken. In het tweede semester van het derde jaar kiezen ze voor één van de uitstroomprofielen. Studenten ronden de opleiding af met een bachelorthesis van 18 ECTS.

De commissie constateert dat er een spanningsveld is wat betreft de geformuleerde eindkwalificaties van de bacheloropleiding in relatie tot het curriculum. Zoals beschreven onder standaard 1, noemt de commissie de eindkwalificaties ambitieus geformuleerd voor een driejarige bacheloropleiding. Bij een nadere verkenning van het programma concludeert de commissie echter dat er uit de invulling van het onderwijsprogramma wel degelijk meer structuur en gepaste afbakening blijkt dan de geformuleerde eindkwalificaties suggereren. Bovendien constateert de commissie dat de concrete invullingen van de cursussen de kracht van de docenten en de Tilburgse (onderzoeks)traditie op adequate wijze reflecteren.

De commissie spreekt uit waardering te hebben voor de wijze waarop het onderwijsprogramma is vormgegeven. De commissie is van mening dat het uitstroomprofiel onderwijs voor de universitaire lerarenopleidingen Nederlands en Levensbeschouwing een sterk en coherent geheel vormt. De bachelor-uitstroomprofielen onderzoek en ondernemen vormen volgens de commissie minder heldere en coherente studiepaden. In haar optiek zijn echter de benodigde bouwstenen wel aanwezig om van elk uitstroomprofiel eveneens een samenhangend geheel te maken, waarbij de expertises van de staf goed tot hun recht kunnen komen.

De commissie is te spreken over de kleinschalig didactische werkvormen die actief en intensief leren stimuleren en die ondersteund worden door hoogwaardige ICT-voorzieningen. Ondanks de relatief lage studierendementen, concludeert de commissie dat de opleiding studeerbaar is. Een zorgpunt betreft de lage instroom in de bacheloropleiding Algemene Cultuurwetenschappen. De opleiding is zich daar terdege van bewust en werkt aan initiatieven om de aantrekkelijkheid van de opleiding voor studiekeuzers te vergroten, hetgeen de commissie waardeert.

De commissie concludeert dat er sprake is van voldoende en goed gekwalificeerde, betrokken stafleden. De commissie vindt het positief dat alle nieuwe docenten een BKO moeten hebben dan wel een traject daartoe moeten volgen. Het is de commissie opgevallen dat van de zittende staf relatief weinig docenten een BKO hebben. De commissie is er gedurende het bezoek echter van overtuigd geraakt dat de opleiding veel waarde hecht aan de onderwijskwaliteiten van docenten en ruim energie steekt in docentprofessionalisering. Een aandachtspunt betreft het academisch-Engels taalbeheersingsniveau van de docenten; de commissie constateert dat in dezen ruimte voor verbetering is. Een ander aandachtspunt betreft de samenwerking tussen de staf Algemene Cultuurwetenschappen en Religie in Samenleving en Cultuur. De commissie constateert dat de recente samenvoeging van de stafgroepen nog niet heeft geleid tot een intensievere samenwerking. De commissie adviseert de opleiding om te bezien hoe de banden tussen de stafgroepen op korte termijn versterkt kunnen worden.

Pagina 4 van 9 De commissie stelt vast dat er sprake is van adequate voorzieningen voor de studenten. Ook stelt de commissie vast dat er een goed werkend systeem van studiebegeleiding is. Wat betreft de interne kwaliteitszorg constateert de commissie dat het kwaliteitszorgsysteem zo is opgezet dat verbetermogelijkheden binnen de opleiding worden gesignaleerd en dat gesignaleerde verbeterpunten vervolgens worden doorgevoerd in het onderwijs. De opleidingscommissie vervult hierin een actieve rol.

De commissie komt tot de slotsom dat de inhoud en vormgeving van het programma, de kwaliteit van het personeel en de opleidingsspecifieke voorzieningen, de toegelaten studenten in staat stellen om de beoogde eindkwalificaties te bereiken.

Standaard 3: Toetsing en gerealiseerde eindkwalificaties

De commissie beoordeelt Standaard 3 voor de bacheloropleiding als voldoende.

De commissie heeft met waardering kunnen vaststellen dat de opleiding veel geïnvesteerd heeft in de kwaliteit en kwaliteitsborging van toetsing en beoordeling. De initiërende en stimulerende rol van de examencommissie in dit geheel is de commissie in positieve zin opgevallen. De commissie stelt vast dat de opleiding gebruik maakt van diverse toetsvormen die aansluiten bij de leerdoelen van de cursussen. De commissie vindt het positief dat de studenten geregeld en op constructieve wijze schriftelijke en mondelinge feedback ontvangen van docenten en/ of medestudenten naar aanleiding van toetsen en beoordelingen.

Om het eindniveau van de studenten te bepalen heeft de commissie theses ingezien. De commissie constateert op basis hiervan dat de theses van de bacheloropleiding Algemene Cultuurwetenschappen voldoen aan wat van een eindwerkstuk op bachelorniveau verwacht mag worden. De commissie oordeelt dat diverse theses degelijk zijn uitgevoerd en goed zijn geschreven volgens de geldende academische standaarden. De commissie constateert echter ook dat er meerdere theses zijn die tegen de ondergrens aan zitten. De commissie ziet bij deze theses een aantal tekortkomingen wat betreft de toepassing van theorieën en methoden, wetenschappelijke objectiviteit en accuratesse. De commissie concludeert evenwel dat studenten van de bacheloropleiding Algemene Cultuurwetenschappen de beoogde eindkwalificaties realiseren.

De commissie constateert een aantal aandachtspunten met betrekking tot de inrichting en uitvoering van het thesistrject van de opleiding. Een belangrijk aandachtspunt is volgens de commissie de breedheid van de thesisonderwerpen. De commissie constateert dat de onderwerpen dusdanig divers zijn dat er soms sprake is van een onvoldoende verankering van het onderwerp in het reguliere curriculum en in de beschikbare expertise van de staf. Voorts is een aandachtspunt de wetenschappelijke objectiviteit en accuratesse van de theses. Tot slot noemt de commissie de omvang van het gehele thesistrject een aandachtspunt. In haar optiek legt de thesis met 18 ECTS een naar verhouding groot beslag op het curriculum van een driejarig opleidingsprogramma. De commissie stelt vast dat de opleiding recent de thesisprocedures heeft aangescherpt om de rendementen te verbeteren, hetgeen de commissie waardeert. Ook stelt de commissie met waardering vast dat de opleiding voornemens is om, mede in het licht van bovenstaande aandachtspunten, het thesistrject te heroverwegen. De commissie geeft daarbij in overweging om goed te kijken naar de begrenzing van de onderzoeksonderwerpen in relatie tot het curriculum en de beschikbare docentexpertise.

Pagina 5 van 9 **Aanbevelingen**

De NVAO onderschrijft de aanbevelingen van het panel, in het bijzonder om:

- de eindkwalificaties te heroverwegen;
- te waken over het academisch-Engels taalbeheersingsniveau van de docenten.

Bestuurlijke afspraak

Met de opleiding is afgesproken dat ze in lijn met de aanbevelingen van het panel het thesistrject heroverweegt. Na overleg met de NVAO op 27 februari 2014 heeft het College van Bestuur van Tilburg University bij brief van 28 februari 2014 (kenmerk 213 .5939) bevestigd dat in het kader van de reguliere kwaliteitscontrole toezicht zal worden gehouden op de uitvoering van deze afspraak. De NVAO zal bij de volgende accreditatieaanvraag voor de opleiding wo-bachelor Algemene Cultuurwetenschappen bijzondere aandacht schenken aan de uitvoering van de afspraak.

Ingevolge het bepaalde in artikel 5a.10, derde lid, van de WHW heeft de NVAO het college van bestuur van de Tilburg University te Tilburg in de gelegenheid gesteld zijn zienswijze op het voornemen tot besluit van 12 mei 2014 naar voren te brengen. Bij e-mail van 17 juni 2014 heeft de instelling van die gelegenheid gebruik gemaakt om te reageren. Dit heeft geleid tot een aanvulling in bijlage 2.

De NVAO besluit accreditatie te verlenen aan de wo-bachelor Algemene Cultuurwetenschappen (180 ECTS; variant: voltijd, deeltijd; locatie: Tilburg) van Tilburg University te Tilburg. De NVAO beoordeelt de kwaliteit van de opleiding als voldoende.

Dit besluit treedt in werking op 30 juni 2014 en is van kracht tot en met 29 juni 2020.

Den Haag, 30 juni 2014

De NVAO
Voor deze:

Dr. A.H. Flierman
(voorzitter)

Tegen dit besluit kan op grond van het bepaalde in de Algemene wet bestuursrecht door een belanghebbende bezwaar worden gemaakt bij de NVAO. De termijn voor het indienen van bezwaar bedraagt zes weken.

Onderwerp	Omschrijving	Beoordeling door het panel
1. Beoogde eindkwalificaties	De beoogde eindkwalificaties van de opleiding zijn wat betreft inhoud, niveau en oriëntatie geconcretiseerd en voldoen aan internationale eisen	voltijd/deeltijd Voldoende
2. Onderwijsleeromgeving	Het programma, het personeel en de opleidingsspecifieke voorzieningen maken het voor de instromende studenten mogelijk de beoogde eindkwalificaties te realiseren	Voldoende
3. Toetsing en gerealiseerde eindkwalificaties	De opleiding beschikt over een adequaat systeem van toetsing en toont aan dat de beoogde eindkwalificaties worden gerealiseerd	Voldoende
Eindoordeel		Voldoende

De standaarden krijgen het oordeel onvoldoende, voldoende, goed of excellent.

Het eindoordeel over de opleiding als geheel wordt op dezelfde schaal gegeven.

Tabel 1: Uitval na 1, 2, en 3 jaar.

Cohort	2006	2007	2008	2009	2010	2011
Uitval na 1jr	32%	7%	42%	45%	27%	13%
Uitval na 2jr	37%	13%	42%	55%	27%	
Uitval na 3jr	42%	13%	42%	55%		

Tabel 2: Rendement (vwo-instroom).

Cohort	2005	2006	2007	2008	2009
Rendement na 3 jaar	22%	8%	64%	21%	17%
Rendement na 4 jaar	56%	23%	71%	50%	
Rendement na 5 jaar	56%	46%	79%		
Rendement na 6 ⁽⁺⁾ jaar	56%	54%			

Tabel 3: Rendement (totale instroom).

Cohort	2005	2006	2007	2008	2009
Rendement na 3 jaar	21%	12%	65%	35%	42%
Rendement na 4 jaar	64%	35%	71%	60%	
Rendement na 5 jaar	64%	59%	82%		
Rendement na 6 ⁽⁺⁾ jaar	64%	65%			

Tabel 4: Docentkwaliteit.

Graad	Ma	PhD	BKO
Percentage	5%	95%	14,6%

Tabel 5: Student-docentratio.

Ratio	25,8:1
-------	--------

Tabel 6: Contacturen.

Studiejaar	1	2	3
Contacturen	12,7	12,5	8,9

- Prof. dr. Bart Verschaffel (voorzitter), hoogleraar, Universiteit Gent, België;
- Prof. dr. Michael Astroh (vice-voorzitter), hoogleraar, Ernst-Moritz-Arndt-Universität Greifswald, Duitsland;
- Em. Prof. dr. Hans van Maanen (lid), hoogleraar Kunst en Maatschappij & Theaterwetenschappen, Rijksuniversiteit Groningen, voorzitter Kunstraad Groningen;
- Prof. dr. Geert Lernout (lid), hoogleraar vergelijkende literatuurstudie en directeur van het James Joyce Center, Universiteit Antwerpen, België;
- Prof. dr. Susan Legêne (lid), hoogleraar Politieke Geschiedenis, VU Amsterdam;
- Prof. dr. Jan Willem van Henten (lid), hoogleraar Uitlegging van het Nieuwe Testament, vroeg-christelijke letterkunde en Hellenistisch-Joodse literatuur, Universiteit van Amsterdam;
- Sylvia Alting van Geusau, MA (student-lid), master Kunstwetenschappen, Universiteit van Amsterdam; independent researcher gespecialiseerd in amusements cultuur en visual culture studies.

Het panel werd ondersteund door drs. Renate Prenen, secretaris (gecertificeerd).